

РЕШЕНИЕ

№ 348

гр. София, 06.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 5-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на шестнадесети май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Величка Борилова

Членове: Зорница Гладилова
Мария Райкинска

при участието на секретаря Павлина Ив. Христова
като разгледа докладваното от Величка Борилова Въззивно търговско дело
№ 20231001000240 по описа за 2023 година

взе предвид следното:

Производството се развива по реда на чл.294 ГПК.

С Решение № 50019/20.03.2023 г. по т.д. № 66/2022 г. по описа на ВКС, ТК, I т.о. е обезсилено Решение № 418/07.07.2021 г., постановено по в.т. д. № 2434/2020 г. на Апелативен съд София и делото е върнато на настоящия съд със задължителни указания по приложението на процесуалния закон, в нормите му на чл.269 ГПК, и чл.236, ал.2, във вр. с чл.273 с.к., както и на материалния закон, в нормите му на чл.79, ал.1 ЗЗД, чл.280 и сл. ЗЗД и чл.59 ЗЗД.

При съобразяване на дадените с отменителното решение указания във връзка с нормата на чл.294 ГПК, решаващият състав приема следното:

Въззивното производство по реда на чл.258 и сл. ГПК е образувано по две въззивни жалби - насочени съответно срещу отхвърлителната и уважителната части на Решение № 87/24.12.2019 г., постановено по т.д. № 65/2018 г. по описа на ОС Кюстендил.

Въззивната жалба на „Рила ферм“ЕООД, чрез представляващия управител И. И. е насочена против отхвърлителната част от първоинстанционното решение, с която предявеният от този въззивник против РПК“Рила“ гр.Рила иск за заплащане на дължими лихви за забава за периоди, предхождащи датата 23.06.2018 г. и за разликата над 438,25 лв. до претендираната сума от 20 419 лв. е отхвърлен, като неоснователен.

Макар в обстоятелствената част на тази въззивна жалба да се сочи, че решението на ОС Кюстендил се обжалва изцяло, като неправилно, предвид наведените оплаквания за посочената неправилност, както и формулираното искане към въззивната инстанция следва да се приеме, че предметът на исканата въззивна проверка се изчерпва с извършване на такава по отношение именно на посочената му отхвърлителна част.

Поддържа се в жалбата, че с обжалваното решение съдът правилно е установил релевантните за предмета на производството факти, вкл. в частта, касаещи отношенията между страните по повод договора за строителство от 08.07.2013 г. и анексите към него,

договора за упражняването на строителен надзор в строителството от 12.07.2013 г. и упълномощаването на управителя на „Рила ферм“ ЕООД от председателя на РПК „Рила“ да го представлява пред компетентните органи във връзка с реализирането на Разрешение за строеж № 31/26.02.2012 г. на Община Рила, след което е извел и правилни правни изводи досежно основателността на предявения главен иск за заплащане на претендираните суми като главници по предявените искове, но неправилно е определил размера на предявения акцесорен иск за заплащане на претендираната като обезщетение за забава законна лихва, приемайки неточно моментът, от който тя се дължи, поради изпадането на длъжника в забава.

Неправилно било прието, че последното е станало, считано от 23.06.2018 г. - т.е. 7-дневния срок след връчването на нотариалната покана, защото по делото имало налични данни относно уведомяването на ответника за размера на заплатените от ищеца-въззивник суми в полза на трети лица и покани за заплащането им /конкретно се сочат доказателствата, установяващи тези твърдения/.

Посочените оплаквания следва да се квалифицират като такива за неправилност на първоинстанционното решение, поради постановяването му в нарушение на съдопроизводствените правила /едностранчива и превратна преценка на ангажираните доказателства/, както и за необоснованост, а във връзка с тях се иска частичната му отмяна и по същество уважаване в пълен размер на предявения иск за заплащане на лихва за забава върху паричното вземане по главницата в размер на 46 403 лв., която лихва е в размер на 20 419,30 лв. и за периодите от плащането на отделните фактури и приходна квитанция до 27.07.2018 г. - датата на предявяване на иска, както и законна лихва от завеждането на иска до окончателното заплащане.

Този въззивник не е формулирал искане за събиране на нови доказателства пред въззивната инстанция.

В отговора по въззивната му жалба насрещната страна е оспорила развитите в нея доводи за неправилност на обжалваната част от решението на ОС Кюстендил.

Въззивната жалба на РПК „Рила“, гр.Кюстендил, чрез адв.Е. от АК Благоевград, е насочена против частта от първоинстанционното решение, с която са уважени предявените от „Рила ферм“ ЕООД против РПК „Рила“ осъдителни искове за заплащане на следните суми: 1/46 403 лв., от които 46 203, представляващи заплатени от „Рила ферм“ ЕООД в полза на трети лица възнаграждения по сключени договори от името на РПК „Рила“, съгласно пълномощно от 28.06.2013 г., в т.ч. 44 163 лв. като сбор на заплатени от „Рила ферм“ ЕООД в полза на „М-стронг“ ЕООД възнаграждения за изпълнени строително-монтажни работи по договор за строителство от 08.07.2013 г., за които са издадени фактури с № 0000000178/31.07.2013 г., № 0000000199/28.02.2014 г., № 0000000208/24.03.2014 г. и № 0000000209/01.04.2014 г., и 2 040 лв., заплатени от „Рила ферм“ ЕООД в полза на „Интокс“ ЕООД възнаграждения за упражняване на строителен надзор по договор от 12.07.2013 г., по фактури с №№ 0000000099/23.08.2013 г. и 0000000116/19.12.2013 г., във връзка с осъществени дейности в обект, собственост на РПК „Рила“, представляващ втори етаж от двуетажна търговска сграда, построена в УПИ * кв.* по плана на гр.Рила, обл.Кюстендил, находящ се на ул.„Св.Иван Рилски“ № 1, както и 200 лева, представляващи административна такса, заплатена от „Рила ферм“ ЕООД, като пълномощник на кооперацията в полза на Община Рила за регистриране на обекта и издаване на удостоверение за въвеждане в експлоатация за същия, ведно със законната лихва върху сумата, считано от датата на подаване на исковата молба – 27.07.2018 г. до окончателното изплащане, както и сумата от 438,25 лева, представляваща дължима лихва за забава върху сумата от 46 403 лева за периода от 23.06.2018 г. до 26.07.2018 г.

Поддържа се, че в посочената му обжалвана част първоинстанционното решение било неправилно, като постановено в нарушение на материалния закон и допуснати съществени нарушения на съдопроизводствените правила, във връзка с които е поискано обезсилването му, а в условието на евентуалност - неговата отмяна.

Решението било постановено в нарушение на чл.6, ал.2 ГПК, т.к. в нарушение на диспозитивното начало ОС Кюстендил се произнесъл относно съществуването на право, което не било въведено от ищеца като предмет на делото - по иск с правно основание чл.79,

ал.1 ЗЗД, а не както сочела претенцията - по иск с правно основание чл.59, ал.1 ЗЗД. Така решението било недопустимо и подлежало на обезсилване.

В условието на евентуалност се поддържа неговата неправилност, предвид несъобразяването от страна на първоинстанционния съд, че за приетото от него като извършено по договор за поръчка липсвало уведомление за изпълнението, респ. - предаването, защото представеният акт обр.19 по делото не бил подписан от кооперацията ответник, съответно и не удостоверявал извършване на описаните в него СМР.

Анализът на събраните по делото доказателства не установявал наличието на твърдените договорни отношения между страните по делото, както и изпълнение от страна на ищеца-въззиваема на неговите задължения по такъв договор /налице били противоречиви данни от преписката пред ДФ“Земеделие“, издадените фактури между страните и между ищеца и трети за спора лица/.

Отделно ищецът ползвал данъчен кредит по представените към исковата молба фактури /като регистриран по ЗДДС субект/ и получаването на претендираните от ответника суми на същото основание щяло да доведе до неоснователното му обогатяване.

Дори и да се приемело, че ищецът извършил СМР на обект, собственост на ответника-въззивник, то последният не дължал заплащането им и поради виновното поведение на „Рила ферм“ЕООД, т.к. описаните в акт обр.19 СМР не били извършени в съответствие със строителните правила и норми. Така ако компетентните органи наредят премахване на извършените в отклонение на посочените правила СМР /касаело се за незаконно извършено строителство, подлежащо на премахване/, то кооперацията не дължала заплащане на процесните суми. Поддържа се наличие на такова основание изрично и по отношение на извършените СМР за реконструкция на покрива на сградата, където се намира наетото помещение, за която имало и заповед на кмета на Община Рила за премахване на незаконен обект.

В отговора по въззивната жалба въззиваемата страна е оспорила развитите от нея доводи за недопустимост и неправилност на обжалваното решение и поддържа правилност на същото.

Пред въззивната инстанция при първоначалното разглеждане на делото са приобщени нови писмени доказателства.

Софийският апелативен съд в решаващия състав, в изпълнение на правомощията си по чл.269 ГПК след като извърши служебна проверка за валидност и допустимост на първоинстанционното решение, прецени твърденията и доводите на страните във връзка със събраните по делото доказателства, съобразявайки основанията за неправилност на решението, посочени във въззивната жалба, както и задължителните указания на касационната инстанция в решението от 20.03.2023 г., приема следното:

Обжалваното решение на ОС Кюстендил е валидно и допустимо в неговата цялост, като постановено от надлежен съдебен състав, в рамките на неговата правораздавателна власт и в съответната форма, по редовно предявени искиове.

Възраженията на въззивника-ответник за недопустимост на обжалваното решение, поради постановяването му в отклонение на съдопроизводствените правила, установени от чл.6, ал.2 ГПК са правно несъстоятелни, предвид изложените мотиви на Решението с № 50019/20.03.2023 г. на касационната инстанция, в което изрично е прието дадената от първоинстанционния съд правна квалификация на заявените искиви претенции да е правилна и съответна на обстоятелствата, изложени в исковата молба /последващите й уточнения/, както и на конкретизирания петитум.

По арг. от чл.294, ал.1 ГПК така дадените указания са задължителни за настоящия решаващ състав.

Разгледани по същество оплакванията за неправилност на обжалваното решение и в двете въззивни жалби настоящата инстанция намира неоснователни, предвид следното:

ОС Кюстендил е бил сезиран с предявени при условието на обективно съединяване осъдителни искиове с правно основание чл.79, ал.1 ЗЗД, във вр. с чл.285 ЗЗД и по чл.86, ал.1 ЗЗД от „Рила ферм“ЕООД против РПК“Рила“ гр.Рила, с които ищцовото дружество е

поискало ответника да бъде осъден да му заплати

следните суми: 1/ сумата от 46 203 лева, представляващи заплатени от ищеца в полза на трети лица възнаграждения по сключени договори от името на РПК „Рила“, съгласно пълномощно от 28.06.2013 г., от които: 44 163 лева – сбор на заплатени от „Рила ферм“ ЕООД в полза на „М-Стронг“ ЕООД възнаграждения за изпълнени строително-монтажни работи по договор за строителство от 08.07.2013 г., за които са били издадени фактури с № 0000000178/31.07.2013 г., № 0000000199/28.02.2014 г., № 0000000208/24.03.2014 г. и № 0000000209/01.04.2014 г., и 2 040.00 лева - заплатени от „Рила ферм“ ЕООД в полза на „Интконс“ ЕООД възнаграждения за упражняване на строителен надзор по договор от 12.07.2013 г., по фактури с № 0000000099/23.08.2013 г. и № 0000000116/19.12.2013 г., във връзка с осъществени дейности в обект, собственост на РПК „Рила“, представляващ втори етаж от двуетажна търговска сграда, построена в УПИ I-563, кв.35 по плана на гр.Рила, обл.Кюстендил, находящ се на ул.„Св.Иван Рилски“ № 1 ; както и 200 лева, представляващи административна такса, заплатена от „Рила ферм“ ЕООД, като пълномощник на кооперацията в полза на Община Рила за регистриране на обекта и издаване на удостоверение за въвеждане в експлоатация за същия, ведно със законната лихва върху сумата, считано от датата на подаване на исковата молба – 27.07.2018 г. до окончателното изплащане; сумата от общо 20 419,30 лв., представляваща общ сбор от дължими лихви за забава плащането на горните суми за времето от извършване на всяко отделно плащане до датата на подаване на исковата молба в съда, в това число: 5 607,17 лева, представляваща дължима лихва за забава плащането на сумата по фактура с № 0000000178/31.07.2013 г., издадена от „М-Стронг“ ЕООД, за времето от 20.12.2013 г. до 27.07.2018 г. върху главница от 5 000 лева и за времето от 21.12.2013 г. до 27.07.2018 г. върху главница от 7 000 лева; 3 214,21 лева, представляваща дължима лихва за забава плащането на сумата по фактура с № 0000000199/28.02.2014 г., издадена от „М-Стронг“ ЕООД, за времето от 04.04.2014 г. до 27.07.2018 г. върху главница от 12 000 лева; 5 081,46 лева, представляваща дължима лихва за забава плащането на сумата по фактура с № 0000000208/24.03.2014 г., издадена от „М-Стронг“ ЕООД, за времето от 27.05.2014 г. до 27.07.2018 г. върху главница от 12 000 лева; 3 454,39 лева, представляваща дължима лихва за забава плащането на сумата по фактура с № 0000000209/01.04.2014 г., издадена от „М-Стронг“ ЕООД, за времето от 28.05.2014 г. до 27.07.2018 г. върху главница от 8 163 лева; 300,66 лева, представляваща дължима лихва за забава плащането на сумата по фактура с № 0000000099/23.08.2013 г., издадена от „Интконс“ ЕООД, за времето от 21.08.2013 г. до 27.07.2018 г. върху главница от 600 лева; 669,09 лева, представляваща дължима лихва за забава плащането на сумата по фактура с № 0000000116/19.12.2013 г., издадена от „Интконс“ ЕООД, за времето от 30.12.2013 г. до 27.07.2018 г. върху главница от 1 440 лева; 92,32 лева, представляваща дължима лихва за забава плащането на сумата, представляваща административна такса в полза на Община Рила в размер на 200 лева, начислена за периода от 10.01.2014 г. до 27.07.2018 г.

Поддържано е в обстоятелствената част на исковата молба, че ищцовото дружество стопанисва недвижим имот въз основа на договор за наем на недвижим имот, сключен на 31.05.2013 г., според клаузите на който РПК „Рила“ е предоставила на „Рила ферм“ ЕООД /правноорганизационната форма е променена с вписване, обявено в ТР от 27.05.2019 г./ за временно и възмездно ползване имот, собственост на наемодателя , представляващ втори етаж от двуетажна търговска сграда, построена в УПИ I-563, кв.35 по плана на гр.Рила, обл.Кюстендил, находящ се на ул.„Св.Иван Рилски“ № 1.

Поддържано е и че извън взаимоотношенията по договора за наем, председателят на УС на РПК „Рила“ упълномощил управителя на „Рила ферм“ ЕООД с пълномощно от 28.06.2013 г., със заверен от Секретаря на Община Рила подпис да извършва дейности по строителство, свързани с издадено на РПК „Рила“ разрешение за строеж с № 31/26.09.2012 г. от Община Рила.

Именно във връзка с него ищцовото дружество изпълнило дейности по строителство и е въвело в експлоатация строеж „Преустройство и промяна предназначението на ресторант „Мусала“ в „Цех за производство на бяло саламурено сирене, кисело мляко и кашкавал“, като въвеждането в експлоатация на въпросния собствен на ответника имот е сторено с Удостоверение №1/07.01.2014 г. на Община Рила, цената за снабдяване с което –

200 лева, била заплатена от ищеца с приходна квитанция №19576/10.01.2014 г. на Община Рила.

Поддържано е още, че извършените строителни дейности и всички свързани с тях разходи за обекта, собственост на ответника, не са били заплатени от него, а от дружеството ищец.

Така на основание издадени четири фактури по договор за строителство от 08.07.2013 г., сключен между ищеца, в качеството му на възложител и „М-Стронг“ЕООД, като изпълнител - №№ 0000000178/31.07.2013 г., 0000000199/28.02.2014 г., 0000000208/24.03.2014 г. и № 0000000209/01.04.2014 г., подписаната от страните по посочения договор количествено-стойностна сметка и два анекса, „Рила ферм“ЕООД заплатило сумата от 44 163 лв. с ДДС.

На основание други две фактури - №№ 0000000099/23.08.2013 г. и 0000000116/19.12.2013 г., издадени по договор за възлагане упражняването на строителен надзор в строителството от 12.07.2013 г., сключен между ищцовото дружество и „Интконс“ЕООД, първото заплатило 2 040 лв. с ДДС.

Общо платената по двата договора сума възлизала на 46 403 лева.

Освен нея ответникът дължал на ищеца и сумата от 200 лв. за снабдяване с удостоверение за въвеждане в експлоатация, т.к. и този разход бил извършен от негова страна в изпълнение на предоставените правомощия за извършване на строителство в обекта.

Поддържано е, че с акт за оттегляне на пълномощно на 19.06.2014 г. С. Х., като председател на УС на РПК „Рила“ оттеглил издаденото пълномощно от 28.06.2013 г.

На 15.06.2018 г. на В. А., в качеството му на управител на РПК „Рила“, била връчена нотариална покана от ищеца с искане за възстановяване на заплатените суми.

Т.к. това не било сторено, ответникът намира ответникът неоснователно да се е обогатил за негова сметка със сумата от 46 403 лв., платена от него по двата договора и със сумата от 200 лв., платена в полза на Община Рила.

При тези твърдения е поискано от съда да постанови решение, с което да осъди ответника да заплати на ищеца процесните суми, ведно с дължимите обезщетения за забава, в общ размер на 20 419,30 лв., представляващи начислена законната лихва върху претендираните главници за времето от извършване на всяко отделно плащане до датата на подаване на исковата молба в съда, а също и законната лихва върху главниците, считано от завеждането на иска до окончателното изплащане.

В отговора по исковата молба ответната кооперация, чрез процесуалния си представител, е оспорила предявените искове по основание и по размер.

Оспорила е фактическите твърдения на ищеца, сочещи на пасивна легитимация на кооперацията по предявените искове с твърдение, че не се е обогатила от извършването на процесните СМР.

Не е изразено становище по отношение твърденията на ищеца за договорната обвързаност между страните по делото.

Заявено е, че в издадените фактури от третото по делото лице „М-Стронг“ЕООД ответната кооперация не е посочена като получател на доставка или услуга, а като такъв фигурира дружеството ищец. Последното обосновавало вероятност между посочените две дружества да са съществували други правоотношения, към които РПК „Рила“ няма отношение. Освен това част от фактурите били издадени през 2014 г. и не можело да касаят описаните в Акт 19 от 24.09.2013 г. СМР.

Възразено е, че с плащането на ДДС върху сумите по фактурите се е стигнало до обогатяване на кооперацията, която не била регистрирано по ЗДДС лице. Такова лице бил ищецът, който е ползвал данъчен кредит по фактурите и щял да получи тези суми два пъти, ако искът за тях бъде уважен.

Поддържано е разходите, направени от ищеца във връзка с наетото помещение да са били покрити изцяло със средства от европейски фондове, което било и причината

представените фактури да се издават на „Рила ферм“ЕООД.

Поддържано е и че описаните в Акт 19 СМР не са били извършени в съответствие със строителните правила и норми и следователно били извършени в нарушение на закона и подлежащи на премахване – обстоятелство, изключващо задължението на кооперацията за тяхното заплащане, защото тя би се оказала принудена да извърши допълнителни разходи по възстановяване на съществуващото преди извършване на посочените СМР положение.

По отношение реконструкцията на покрива на сградата, в която се намира наетото помещение, се поддържа, че за такава не са били одобрявани строителни книжа и липсва разрешение за строеж. Освен това претенцията за заплащане на ремонта на покрива била предмет на друго дело – гр.д.№1543/2018 г. по описа на РС Дупница.

В депозираната от ищеца допълнителна искова молба са наведени допълнителни доводи във връзка с възраженията на ответника.

Посочено е, че в издадените от „М-Стронг“ЕООД фактури е посочен договора, въз основа на който се издават - договор от 08.07.2013 г., както и, че извършването на договорените СМР по вид, количество и стойност е било отразено в Акт №19 от 24.09.2013 г.

Поддържано е и същите да представляват точно изпълнение на задълженията на строителя по договора за строителство, а с констативен акт за установяване годността за приемане на строежа по чл.176 ал.1 от ЗУТ, съставен на 25.09.2013 г. било установено, че обектът е изпълнен съобразно одобрените проекти и изисквания на ЗУТ.

Освен това на 27.12.2013 г. бил изготвен и заверен в Община Рила технически паспорт с рег.№ I-563, в който не са били отразени никакви недостатъци на извършените строителни дейности.

Поддържано е част от фактурите да са издадени след изтичане на срока на договора, защото с Анекс №1 е бил определен краен срок за извършване на плащането по договора за строителство 30.05.2014 г.

Оспорено като невярно е твърдението на ответника, че ищецът ползвал финансиране от европейски фондове за финансиране на извършените СМР.

По отношение ремонта на покрива на сградата се поддържа, че е предмет на друго съдебно производство между страните.

В отговора на допълнителната искова молба ответната кооперация е оспорила наведените в нея твърдения, без да излага нови такива от своя страна.

Анализът на приобщените по делото пред двете инстанции доказателства, вкл. извършените от решаващия състав служебни справки по партидите на двамата въззивници, установява следното от фактическа и правна страна:

На 26.09.2012 г. Главният архитект на Община Рила издал разрешение за строеж с № 31 /л.17 от първоинстанционното дело/, за преустройство и промяна предназначението на ресторант „Мусала“ в цех за производство на бяло саламурено сирене, кисело мляко и кашкавал“, съгласно одобрен от Гл.архитект на Община Рила инвестиционен проект с № 20/26.09.2012 г.

Разрешението е издадено в полза на РПК“Рила“ гр.Рила, в качеството му на възложител.

На 09.05.2013 г. е проведено извънредно събрание на член-кооператорите на въззивната кооперация, на което е взето решение за сключване на договор за отдаване от страна на кооперацията под наем на „Рила ферм“ООД /сега ЕООД/ на недвижим имот, собственост на наемодателя, представляващ ресторант „Мусала“ за срок от 10 г., както и са да се преустрои в млекопреработвателен цех /протоколът от проведеното събрание - л.11-16 от първоинстанционното дело/.

Въз основа на това решение на 31.05.2013 г. е сключен договор за наем на недвижим имот в писмена форма, по силата на който кооперацията въззивник, представлявана от председателя на УС и главния счетоводител, в качеството ѝ на наемодател, предоставила на въззивника-ищец, като наемател, за временно и възмездно ползване свой собствен

недвижим имот, представляващ втори етаж от двуетажна търговска сграда, построена в УПИ, образуващ имот № 563, за което е отреден парцел I с площ от 553 кв.м., находящ се в гр.Рила, обл.Кюстендил, ул.“Св.Иван Рилски“ № 1 срещу насрещно задължение на наемодателя да заплаща месечна наемна вноска в размер на 480 лв. в брой на касата на кооперацията.

Договорът е сключен за срок от десет години и в него ясно са разписани правата и задълженията на страните по него.

В чл.9, ал.5 е уговорено задължение за наемодателя да не извършва реконструкции и преустройства в имота без предварително писмено съгласие на наемодателя.

С оглед осъденото вече решение на ОС на член-кооператорите от 09.05.2013 г. следва да се приеме, че такова за преустройство на имота /няма спор, че имотът представлява бивш ресторант „Мусала“/ е било дадено от наемодателя още преди сключването на договора.

За пълнота само следва да се посочи, че независимо от въведените възражения за неоснователност на предявените искове в хода на процеса въззивникът-ответник на практика не е оспорил фактическите твърдения на ищеца в исковата молба за договорната обвързаност на страните по делото по договор за наем, каквото правоотношение въз основа анализа на гореобсъдените доказателства се установи да е възникнало валидно.

На 28.06.2013 г. председателят на УС на РПК „Рила“ С. Х. е упълномощил К. И., в качеството му на управител на „Рила“ ООД, да го представлява пред компетентните държавни институции, общински органи, частни лица и търговски дружества, както и да сключва договори и подписва всички необходими документи във връзка с реализацията на разрешение за строеж № 31 от 26.02.2012г. на Община Рила по одобрен инвестиционен проект и въвеждането в експлоатация на обект „Цех за производство на бяло саламурено сирене, кисело мляко и кашкавал“ в УПИ I-563, кв.53 по плана на гр.Рила, обл.Кюстендил.

Подписът на упълномощителя е нотариално заверен от секретаря на Община Рила.

С договор за строителство, сключен на 08.07.2013 г. между РПК „Рила“, представлявана от упълномощения от председателя на управителния й съвет К. И. - управител на „Рила ферм“ ЕООД, в качеството й като възложител и „М-Стронг“ ЕООД, като изпълнител, страните са се споразумели изпълнителят да извърши по възлагане на възложителя и срещу възнаграждение строително-монтажни работи (СМР) на строеж в УПИ - 563 кв.35 по плана на гр.Рила, съгласно одобрения инвестиционен проект и издадено разрешение за строеж на „Цех за производство на бяло саламурено сирене, кисело мляко и кашкавал“, съгласно видове работа, отразени в количествено-стойностна сметка, съставляваща приложение №1 към договора и неразделна част от същия, по единични цели, посочени в сметката, подлежащи на корекция.

Уговореният срок за изпълнение на възложените СМП е два месеца, считано от подписване на договора, удължен с анекс №1 от 05.08.2013 г., включен между същите страни, до 31.12.2013 г. С посочения анекс е уговорено и плащанията по договора да се извършват в български лева, по банков път по сметка на изпълнителя, с опция за плащане на траншове, в срок до 30.05.2014 г., въз основа на издадени фактури.

В наличната към договора количествено-стойностна сметка са посочени конкретно подлежащите на извършване СМР, както и тяхната стойност.

Освен обсъдения договор за строителство К. И., в качеството му на упълномощено лице от председателя на РПК „Рила“, сключил още един договор с трето за спора лице от името и за сметка на кооперацията.

На 12.07.2013 г. действайки в рамките на пълномощията, в качеството си на възложител същият сключил и договор за възлагане упражняването на строителен надзор с „Интконс“ ЕООД, като изпълнител.

С него възложителят, като собственик и инвеститор на строеж е възложил, а изпълнителят се е съгласил да упражнява строителен надзор при строителството на обект „Преустройство и промяна на предназначението на ресторант „Мусала“ в цех за производство на бяло саламурено сирене, кисело мляко и кашкавал“, срещу задължение за заплащане на възнаграждение в размер на 1 700 лева, без включен ДДС, платими при

условията на чл.3 от договора по банков път по посочена банкова сметка.

Приобщените по делото писмени доказателства установяват още, че на 24.09.2013 г. двете страни по договора за строителство и представител на фирмата за строителен надзор и инвеститорски контрол, вкл. законният представител на кооперацията въззивник подписали Акт 19 за изпълнените на обекта СМР, с който се съгласили, че възложените са били осъществени и са на договорената стойност от 44 163 лева, с ДДС .

На 11.06.2018 г. „Рила ферм“ЕООД отправило до РПК „Рила“ нотариална покана /рег. № 233 на нотариус № 293 от РНК/, получена от адресата на 15.06.2018 г., с която последният е поканен да възстанови на „Рила ферм“ЕООД суми в общ размер на 61 218,54 лв. представляваща дължими, но неполучени суми в изпълнение на постигнатата между страните договореност по силата на пълномощното от 273/28.06.2023 г.

На 07.01.2014 г. Главният архитект на Община Рила е издал удостоверение № 1/07.01.2014 г. за въвеждане в експлоатация строеж „Преустройство и промяна на предназначението на ресторант „Мусала“ в цех за производство на бяло саламурено сирене, кисело мляко и кашкавал“, с възложител РПК „Рила“, в което е констатирано, че строежът е изпълнен в съответствие с одобрения архитектурен проект с № 20/26.09.2012 г. и Разрешение за строеж с № 31/26.09.2012 г., като за същия са били изпълнени разпоредбите на чл.52 ал.4 от ЗКИР, видно от удостоверение с №287/17.12.2013 г., издадено от Кмета на Община Рила.

Според приходната квитанция № 19576/10.01.2014 г. към удостоверението за снабдяване със същото е заплатена такса в размер на 200 лева.

На 19.06.2014 г. С. Х., в качеството му на председател на УС на РПК „Рила“ оттеглил подписаното от него пълномощно от 28.06.2013 г. изрично с Акт за оттегляне на пълномощно, с нотариална заверка на подписа.

Въззивната инстанция анализът на гореобсъдените доказателства сочат на еднозначен извод страните по делото освен от договор за наем, да са обвързани валидно и от договор за мандат, имащ за първопричина упълномощителна сделка.

Същата има едностранен характер, но съгласно нормата на чл. 44 ЗЗД в случая спрямо нея следва да се приложат правилата относно договорите, защото тя е породила права и задължения.

Горният извод се налага от съдържанието на обсъденото пълномощно с нот.удостоверяване на подписа на упълномощителя - председателя на УС на РПК“Рила“, в което същият, в посоченото му качество ясно е изразил воля представителят да представлява кооперацията пред всички лица - държавни органи и физически лица, във връзка с реализацията на разрешението за строеж от 26.09.2012 г., както и да сключва договори и да подписва документи все по повод реализиране на посоченото разрешение.

Ето защо и решаващият състав приема, че упълномощителната сделка е с необходимото съдържание и е годна да породии последиците по чл. 36, ал. 2 ЗЗД.

За пълнота следва да се добави, че в мотивите по т. 1 от ТР № 5/12.12.2016 г. по т. д. № 5/2014 г. на ОСГТК на ВКС е разяснено, че при възприетия от законодателя в общата уредба на упълномощаването принцип на свободата на договаряне, за да е налице упълномощаване с последиците по чл. 36, ал. 2 ЗЗД, е необходимо и достатъчно в пълномощното ясно и еднозначно, общо да е изразена волята на упълномощителя за извършване на разпоредителни правни сделки или действия от негово име чрез избрания негов пълномощник.

Упълномощаването е винаги валидно, когато не нарушава изрично повелителна норма или да не накърнява добрите нрави, каквито твърдения в случая и страните не излагат, нито ангажират доказателства за наличието им.

За валидността и за пораждаване правните последици на последващо сключените от упълномощеното лице сделки е достатъчно пълномощникът да е упълномощен писмено от упълномощителя да извършва съвместими с повелителните норми и с добрите нрави правни действия, в чийто обхват попадат и сключването на договори за реализиране на разрешението за строеж, без каквито и да е други ограничения на представителната власт.

Наред с изложеното решаващият състав приема въз основа анализът на гореобсъдените доказателства, че страните по делото са били обвързани и от неформален договор за поръчка със съдържанието на пълномощното.

Възприема се в теорията и съдебната практика, че отношенията на страните във връзка с изпълнителната сделка се уреждат от правилата, касаещи договора за поръчка.

В случая обстоятелствата, на които ищецът основава иска си, са незаплатени парични суми, които пълномощникът по сделката платил в това му качество, но от името и за сметка на изпълнителя по сделката и „във връзка с постигнатата между тях договореност“ /съдържанието на нот.покана/.

Следва да се акцентира, че въпреки общото оспорване на предявените искове ответникът не е оспорил посочените твърдения на ищеца за наличието на постигнато договорно съглашение между тях във връзка с реализирането на разрешението за строеж нито в отговора по исковата молба, нито по-късно в процеса.

Изложеното обосновава извод, че страните по делото са се обвързали и от валидно облигационно правоотношение, основано на договор за поръчка, както и че предявеният пред първата инстанция главен иск е с правно основание чл. 285 3ЗД - за реално изпълнение на задължението на доверител по договор за поръчка да заплати на довереника средствата, необходими за изпълнението на поръчката.

Според посочената норма доверителят е длъжен да осигури средствата, необходими за изпълнението ѝ, като заплати направените за това разходи, а възнаграждение се дължи само когато е уговорено между страните - чл. 286 3ЗД. Във всички случаи за доверителя съществува задължението да възстанови разходите на довереника, заедно с лихвите и други вреди, ако е претърпял такива.

В случая не се твърди от ищеца-въззивник да е договаряно възнаграждение в негова полза по повод възложения му мандат, като претенцията му се изчерпва единствено с искане за възстановяване/заплащане на направените от него разходи във връзка с изпълнение на задълженията му по договора.

Решаващият състав счита същата за основателна, по следните съображения:

Основателността на иска по чл.285 3ЗД предполага установяване на кумулативна даденост на следните елементи от фактическия му състав: 1/ наличие на валидно правоотношение по договор за поръчка; 2/ изпълнение на задълженията по същия от страна на доверителя, съобразно договореното - в случая сключване на договори, представителство пред институции и други лица, подписване на документите във връзка с реализиране на разрешението за строеж; 3/ действителният размер на направените разходи.

При изложените по-горе мотиви следва да се приеме, че първите две предпоставки са установени от ищеца-въззивник при условието на пълно и главно доказване - установи се наличие на валидна облигационна връзка между страните по договор за мандат със съдържанието на пълномощното, както и изпълнение на задължението на доверителя да сключи необходимите договори за строителство и строителен надзор в изпълнение на договора, вкл. отчитане резултата от сделката от довереника на доверителя, предвид че последният, чрез председателя на управителния му съвет е участвал в съставянето на констативния акт обр.19 на 25.09.2013 г. за установяване годността за приемане на строежа - т.е. нему е отчетено реализираното във връзка с издаденото разрешение строителство. Отделно от това с нарочна покана, получена от въззивната кооперация на 25.03.2014 г. довереникът е поканил доверителя да уредят взаимоотношенията си по повод издаденото удостоверение за въвеждане в експлоатация на строеж № 1/01.07.2014 г. - т.е. това, касаещо собствения на кооперацията недвижим имот, като към поканата са били приложени и документите, касаещи възникването на мандатното правоотношение и резултата от него - разрешението за строеж и пълномощното, удостоверението и два броя фактури, издадени от дружеството, осъществявало строителен надзор по отношение на строежа.

По отношение на третата предпоставка:

Пред първоинстанционния съд са ангажирани като писмени доказателства четири фактури с издател /доставчик/ „М-Стронг“ЕООД и получател „Рила ферм“ООД, съответно №№ 0000000178/31.07.2013 г. на стойност 12 000 лева, с ДДС, заплатени от получателя на

два транша - на 20.12.2013 г. – 5 000 лева и на 21.12.2013 г. – 7 000 лева; № 0000000199/28.02.2014 г. за сума в размер на 12 000 лева, с ДДС, заплатени получателя на услугата също на два транша - на 04.04.2014 г. – 9 000 лева и на 27.05.2014 г. – 3 000 лева; с № 0000000208/24.03.2014 г. на стойност 12 000 лева, заплатени „Рила ферм“ООД на 27.05.2014 г. и № 0000000209/01.04.2014 г. на стойност 8 163 лева, с ДДС, заплатени на 28.05.2014 г.

Плащанията са установени с вносни бележки за извършването им.

Според представена справка от Информационната система на НАП - ТД София посочените по-горе четири фактури са включени в Дневниците за продажби на въззивника-ищец.

Отделно на основание сключения договор за възлагане на строителен надзор изпълнителят по него „Интконс“ООД издал две фактури - № 0000000099/23.08.2013 г. за авансово дължима сума в размер на 600 лева, с ДДС, предплатена от „Рила ферм“ЕООД на 21.08.2013 г. и с № 0000000116/19.12.2013 г. за сума в размер на 1 440 лева с ДДС, платени от „Рила ферм“ЕООД на 30.12.2013 г.

Не се спори по делото, че въззивникът ответник не е заплатил на ищеца посочените от него в обсъдената по-горе нот.покана парична сума.

При наличието на безсъмнени доказателства за заплащането на същата от страна на „Рила ферм“ЕООД в изпълнение на задълженията му по неформалния договор за поръчка, сключен между страните по делото, предявеният главен иск срещу доверителя-ответник за заплащане в полза на доверителя ищец на направените от последния разходи за изпълнение на поръчката, се явява доказан по основание и размер.

Като е приел последното, първоинстанционния съд е постановил правилен съдебен акт, а наведените доводи в обратната насока във въззивната жалба на РПК“Рила“ /които в обобщение повтарят тези в отговора по исковата молба/, се явяват несъстоятелни.

Настоящата инстанция не обсъжда по същество ангажираните доказателства от страните във връзка с реконструкцията на покрива на двуетажната сграда, собственост на въззивника - ответник, доколкото няма спор между страните и се установява от доказателствата по делото, че претенцията за заплащане на сумите, разходвани от „Рила ферм“ЕООД по повод на СМР за тази реконструкция са предмет на друго съдебно производство, висящо пред РС Дупница, а не на настоящето.

За пълнота само следва да се добави, че според ангажираните в хода на предходното разглеждане на делото от САС писмени доказателства с Решение № 183/04.08.2020 г., постановено по адм.д. № 12/2020 г. по описа на Административен съд Кюстендил, влязло в сила на 18.09.2020 г. по жалба на „Рила ферм“ЕООД е отменена Заповед № РД-01-04-278/18.11.2019 г. на Кмета на Община Рила, с която е било наредено на жалбоподателя, в качеството му на извършител и възложител на строежа, на „М-Стронг“ЕООД, в качеството му на строител и на „Интконс“ЕООД, в качеството на лице, упражняващо строителен надзор, да премахнат незаконен строеж, представляващ „Реконструкция на част от покрива на сграда - Цех за производство на бяло саламурено сирене, кисело мляко и кашкавал“, находящ се в УПИ I-563 в кв.35 по плана на гр.Рила.

Горният факт, наред с факта, че реконструкцията на покривната конструкция не се обхваща от предмета на настоящето дело, обосновава на отделно и самостоятелно основание несъстоятелност на оплакванията на въззивника РПК“Рила“ за неправилност на първоинстанционното решение поради това, че в случая се касаело за незаконно строителство, което следвало да се премахне, за което кооперацията щяла да направи допълнителни разходи.

Освен това по делото са налице категорични писмени доказателства /акт обр.19 за установяване годността за приемане на строежа и удостоверение № 1/07.01.2014 г. за въвеждане в експлоатация строеж/ строителните дейности в резултат на възложените от

въззивника СМР по повод изпълнение задълженията му по договора за поръчка да са извършени при спазване на всички строителни норми и правила, поради което и твърденията в обратната насока са голословни и неподкрепени от каквито и да е доказателства.

Несъстоятелно е и оплакването във въззивната жалба за неправилност на обжалваното решение в уважителната му част поради несъобразяване от страна на ОС Кюстендил на факта, че ищецът-въззивник заплащал разходите за строителство и административни услуги по повод реконструкцията на собствения на въззивника-ответник недвижим имот със средства, получени от него под формата на финансова помощ за реализация на проект „Цех за производство на бяло саламурено сирене, кисело мляко и кашкавал“.

По повод твърденията в същата насока в отговора по исковата молба първоинстанционният съд е обсъдил приобщените писмени доказателства, представени от ДФ „Земеделие“, установяващи наличието на сключен договор между фонда и въззивника ищец на 08.08.2014 г. № 10/121/06085. Според съдържанието на последния и данните от преписката фондът е предоставил на ползвателя безвъзмездна финансова помощ за извършване на дейностите, заявени за финансиране по проект „Цех за производство на бяло саламурено сирене, кисело мляко и кашкавал“ от 24.06.2013 г., в размер на 50 % от одобрените и реално извършени разходи, свързани с осъществяването на проекта, за закупуване на оборудване за цеха - котли, вани, помпи, измиващи системи, инструменти, хладилни инсталации, врати и др.

Финансиране за извършване на СМР за привеждане на собствения на въззивника-ответник недвижим имот, който е имал предназначение - ресторант, в производствен цех, не е предвидено в договора.

На всички останали възражения на РПК“Рила“ за недължимост на претендираната като главница сума първоинстанционният съд е отговорил конкретно и правилно, като изложените от него доводи за тяхната неоснователност се подкрепят изцяло от настоящата инстанция и за избягване на излишното им приповтаряне се препраща към тях по реда на чл.272 ГПК.

В резюме само следва да се акцентира, че в приложените по делото и платени от ищеца фактури основанието за дължимост на сумите е посочено по начин, предпоставят еднозначен извод за относимостта им към договорните отношения между страните за мандат за реализиране на издаденото в полза на кооперацията разрешение за строеж.

Плащанията са извършени в сроковете, посочени в двата договора /за строителство и за надзор/, вкл. в анексите към първия договор.

Що се касае до възражението, че ищецът е ползвал данъчен кредит по процесните фактури за посочения в тях като платен ДДС, то правилно е прието от първоинстанционния съд, че този факт не може да се призюмира, а следва да се установи от ответника при условието на пълно и главно доказване, което той не е сторил в хода на производството.

Несъстоятелни са оплакванията във въззивната жалба на “Рила ферм“ЕООД за неправилност на първоинстанционното решение в частта му, касаеща акцесорните искове за присъждане на обезщетения за забава.

Противно на поддържаното в нея, ангажираните по делото доказателства не установяват въззивникът-ищец да е отправял покана за плащане на процесната сума, на соченото от него основание, до насрещната страна преди връчването на нот.покана на 18.06.2018 г.

Обстоятелствата, че представлявания ответната кооперация е бил запознат с количествено-стойностната сметка за извършените СМР и е участвал в съставянето на констативния акт обр.15 за установяване годността за приемане на строежа, не предпоставят извод за изричното му уведомяване досежно размера на извършените от доверителя по

договора за мандат разходи, нито съдържат изявление за покана за плащането им. Такова не се установява да е отправено и с поканата, връчена на кооперацията на 25.03.2014 г. /л.51-л.52 от първоинстанционното дело/, предвид липсата на изрично изявление в горния смисъл от страна на доверителя, от една страна, а от друга - към поканата са приложени единствено двата броя фактури издадени от „Интконс“ЕООД, но без доказателства за извършени от доверителя разходи за заплащането им. Фактурите, издадени от строителя за извършените СМР, както и доказателствата за заплащането им не са приложени към тази покана.

Затова и правилен е изводът на първоинстанционния съд в насока, че липсват доказателства по делото страните да са определили ден за изпълнение на задължението на доверителя по договора за поръчка за възстановяване/заплащане на сторените от доверените разходи по изпълнение на последната. А след като такъв не е определен, то според нормата на чл.84, ал.1 и ал.2 ЗЗД длъжникът-доверител следва да се счита изпаднал в забава на изпълнение на своето задължение след покана от кредитора-довереник.

В случая това е сторено с нот.покана, връчена на длъжника на 18.06.2018 г., според съдържанието на която на длъжника е даден 7-дневен срок за доброволно изпълнение на задължението за плащане на посочените в нея суми. Следователно длъжникът е изпаднал в забава след изтичането на този срок, т.е. считано от 23.06.2018 г.

Посочената дата предхожда подаването на исковата молба - 27.07.2018 г., поради което и искът за присъждане на законната лихва за забава върху търсеното като главница парично вземане се явява доказан по основание за периода, заключен между двете дати - 23.06.2018 г. - 27.07.2018 г. вкл., а по размер - до определения от първоинстанционния съд.

По изложените съображения въззивната инстанция приема, че обжалваното решение, като правилно, следва да се потвърди изцяло.

При този резултат и по арг. от чл.78 ГПК разносните сторени във въззивното производство, както и в касационното такова по т.д. № 66/2022 г. по описа на ВКС, развило се по жалби и на двете страни по делото, следва да останат в тежест за всяка една от страните така, както са направени.

Мотивиран от изложеното, Софийският апелативен съд, търговско отделение, пети състав,

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 87/24.12.2019 г., постановено по т.д. № 65/2018 г. по описа на ОС Кюстендил.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба в едномесечен срок от връчването му на страните при наличие на предпоставките по чл.280, ал.1 и ал.2 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____